

OBSTETRİK KLİNİK İZLEM VE ACİL YAKLAŞIM PROTOKOLLERİ

Editörler

Doç. Dr. Çetin AYDIN

Op. Dr. Ayşegül GÜLBAHAR

Op. Dr. Seda AKGÜN KAVURMACI

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN
978-625-7354-97-4

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı
Obstetrik Klinik İzlem ve Acil Yaklaşım Protokolleri

Yayıncı Sertifika No
47518

Editörler
Çetin AYDIN
ORCID ID: 0000-0001-7597-5572
Ayşegül GÜLBAHAR
ORCID ID: 0000-0001-6533-6195
Seda AKGÜN KAVURMACI
ORCID ID: 0000-0001-9792-1786

Baskı ve Cilt
Vadi Matbaacılık

Bisac Code
MED033000

DOI
10.37609/akya.101

Yayın Koordinatörü
Yasin Dilmen

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturmaya, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*COVID-19 pandemisinde var gücüyle çalışan, bu uğurda hayatını yitiren tüm kahraman
meslektaşlarımız ve sağlık çalışanlarına ithafen...*

ÖNSÖZ

Sağlıklı nesiller için düzenli ve sistematik bir gebelik takibi büyük önem arz etmektedir. Gebelik izlemine katkı sağlayan sağlık profesyonelleri tarafından gebelik fizyolojisinin anlaşılması, takip sırasında gelişebilecek patolojik durumların ayrımı oldukça önemlidir. İzlem sırasında fark edilen normal gebelik seyrinin dışındaki acil durumlara uygun ve zamanında müdahale edilmesi, maternal ve fetal morbidite ile mortalite olasılığını en aza indirecektir. Obstetrik aciller, anne ve bebeğin yaşamını tehdit eden ciddi durumlardır. Bunların uygun şekilde yönetilmesi için multidisipliner yaklaşım, ekip içerisinde hızlı bir koordinasyon, beceri ve etkili bir iletişim gerekmektedir.

Bu kitapta, klinikte obstetrik izlem sırasında sık karşılaşılan durumlar ve bunların yönetimi temel çerçevede değerlendirilmiştir. Gebelik takibinde dikkat edilmesi gereken hususlara ve ek hastalıkların yönetimine dair güncel yaklaşımlar sunulmuştur. Ayrıca, gebeliğin herhangi bir döneminde ortaya çıkabilen, hızlı ve uygun müdahaleyi gerektiren obstetrik acillerin tanı, tedavi ve takibine geniş yer verilmiştir. Kolay anlaşılabilir olması için anlatımlar akış şemaları ile desteklenmiştir.

Klasik formattan farklı olarak okuyucuların bilgiye ulaşımını kolaylaştıracak şekilde tasarlanan kitaba yazıları ile değerli katkılarını sunan tüm meslektaşlarımıza en içten teşekkürlerimiz sunarız. Basımı üstlenen Akademisyen Kitapevi'ne ve desteklerinden dolayı Abdi İbrahim firmasına ayrıca teşekkürlerimizi sunuyoruz. Gebe kadınların takip ve tedavisini üstlenen tüm sağlık profesyoneli okuyucularımıza katkı sağlamasını umut ediyoruz.

Saygılarımızla.

Editör Grubu

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1: Gebelik Tetkikleri, Tarama Değerlendirmesi	1
<i>Ayşegül GÜLBAHAR</i>	
Bölüm 2: Gebelik ve Tiroit Hastalıkları	9
<i>Elif YAZICI TEKELİ</i>	
Bölüm 3: Gebelik ve Diyabetes Mellitus.....	17
<i>Ayşegül GÜLBAHAR</i>	
Bölüm 4: Gebelik ve Kolestaz	23
<i>Elif YAZICI TEKELİ</i>	
Bölüm 5: Gebelik ve Hematolojik Hastalıklar	31
<i>Öznur BİLGE</i>	
Bölüm 6: Erken Membran Ruptürü – Preterm Erken Membran Ruptürü (PPROM/PROM)	45
<i>Çağdaş BAYRAM</i>	
Bölüm 7: İntrauterin Gelişme Geriliği (İUGR)	55
<i>Zafer KOLSUZ</i>	
Bölüm 8: Hidrops Fetalis	65
<i>Fatih DEMİR</i>	
Bölüm 9: Gestasyonel Diyabetes Mellitus	73
<i>Gayem İnayet ÇELİK</i> <i>Yaşam Kemal AKPAK</i>	
Bölüm 10: Gebelikte Kalıtsal Trombofililer ve Tromboz Profilaksisi	81
<i>Aşkın YILDIZ</i>	
Bölüm 11: Gestasyonel Hipertansiyon ve Kronik Hipertansiyon	95
<i>Hakan ÇÖKMEZ</i>	
Bölüm 12: Preeklampsi ve Eklampsi.....	109
<i>Hakan ÇÖKMEZ</i>	
Bölüm 13: Gebelik ve Dislipidemi	119
<i>Zafer KOLSUZ</i>	
Bölüm 14: Gebelikte Nörolojik Hastalıklar ve Yönetimi.....	123
<i>Müge KESKİN</i> <i>Aslı YARCI GÜRSOY</i>	

Bölüm 15: Acil Maternal Değerlendirme.....	141
<i>Tufan ARSLANCA</i>	
<i>Gamze Sinem ÇAĞLAR</i>	
Bölüm 16: Fetal İyilik Halinin Değerlendirilmesi.....	151
<i>Şeyma Banu ARSLANCA</i>	
<i>Gamze Sinem ÇAĞLAR</i>	
Bölüm 17: Post-Term Gebelik Protokolü	171
<i>Alkım Gülşah ŞAHİNGÖZ YILDIRIM</i>	
Bölüm 18: Preterm Doğum-Tokoliz-Antenatal Kortokosteroid	175
<i>Neslihan ARSLAN</i>	
Bölüm 19: Doğumda Uygulanacak Prensipler / İntrapartum Bakım	189
<i>Seyran TAŞKIN KORKMAZ</i>	
Bölüm 20: Vajinal Doğum ve Yönetimi	195
<i>Gayem İlayet ÇELİK</i>	
<i>Yaşam Kemal AKPAK</i>	
Bölüm 21: İlerlemeyen Travay.....	205
<i>Ceren SANCAR</i>	
Bölüm 22: Vajinal Doğumda Malprezentasyon	215
<i>Orkun İLGEN</i>	
Bölüm 23: Operatif Vajinal Doğum.....	229
<i>Halil İbrahim TIRAŞ</i>	
Bölüm 24: Umbilikal Kord Prolapsusunda Yönetim	239
<i>Dilek UYSAL</i>	
Bölüm 25: Omuz Distosisi	245
<i>Çağdaş BAYRAM</i>	
Bölüm 26: Üçüncü ve Dördüncü Derece Perine Yırtıkları	255
<i>Dilek UYSAL</i>	
Bölüm 27: Postpartum Hemoraji Önlenmesi ve Takibi.....	263
<i>Deniz ÇİFTÇİ YAVAŞ</i>	
Bölüm 28: Gebelikte Hafif ve Ağır Vajinal Kanamaların Yönetimi.....	279
<i>Aylin ÖNDER DİRİCAN</i>	
Bölüm 29: Obstetrik Bakımda Yüksek Ateş ve Enfeksiyonun Yönetimi	311
<i>Mehmet BAYRAK</i>	
Bölüm 30: Obstetrik Bakımda Sepsis.....	317
<i>Hacı Öztürk ŞAHİN</i>	
Bölüm 31: Postpartum Takip-İzlem ve Taburculuk Protokolü.....	329
<i>Seda AKGÜN KAVURMACI</i>	
Bölüm 32: Acil Obstetrik Bakımda Şiddetli Karın Ağrısı	335
<i>Alpay YILMAZ</i>	

Bölüm 33: Gebelikte Travma ve Adli Durumlar	345
<i>Seda AKGÜN KAVURMACI</i>	
Bölüm 34: Gebelikte Jinekolojik Malignitelere Yaklaşım	354
<i>Alpay YILMAZ</i>	
Bölüm 35: Gebelik ve Postpartum Dönemde Sık Görülen Ruhsal Bozukluklar ve Yönetimi	365
<i>Duru Saygın GÜLBAHAR</i>	
Bölüm 36: Hemorajik Şok ve DIC Yönetimi	375
<i>Esra ÇAMSARI</i>	

YAZARLAR LİSTESİ

Ayşegül GÜLBAHAR

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6533-6195

Elif YAZICI TEKELİ

Bilecik Bozüyük Devlet Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-0588-6472

Öznur BİLGE

Denizli Çivril Şehit Hilmi Öz Devlet Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1189-1326

Çağdaş BAYRAM

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-7955-3286

Zafer KOLSUZ

İzmir Demokrasi Üniversitesi Buca Seyfi Demirsoy Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-7019-1610

Fatih DEMİR

Ankara Sincan Dr. Nafiz Körez Devlet Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-8975-8368

Gayem İnayet ÇELİK

İzmir Medicana International Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-3116-3668

Yaşam Kemal AKPAK

İzmir Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1699-8667

Aşkın YILDIZ

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2364-6069

Hakan ÇÖKMEZ

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8912-328X

Müge KESKİN

Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD
ORCID iD: 0000-0001-7510-7898

Aslı YARCI GÜRSOY

Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD
ORCID iD: 0000-0002-7497-2414

Tufan ARSLANCA

Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD
ORCID iD: 0000-0001-9686-1603

Gamze Sinem ÇAĞLAR

Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD
ORCID iD: 0000-0003-1956-0908

Şeyma Banu ARSLANCA

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Perinatoloji Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-2494-3372

Alkım Gülşah ŞAHİNGÖZ YILDIRIM

İzmir Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği Perinatoloji Bölümü
ORCID iD: 0000-0001-8707-8086

Neslihan ARSLAN

Diyarbakır Sağlık Bakanlığı Üniversitesi Gazi Yaşargil
Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve
Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-7434-096X

Seyran TAŞKIN KORKMAZ

Ankara Sincan Dr. Nafiz Körez Devlet Hastanesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-3312-4766

Ceren SANCAR

Gümüşhane Devlet Hastanesi Kadın Hastalıkları ve
Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4275-3329

Orkun İLGEN

Dokuz Eylül Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve Doğum
ABD
ORCID iD: 0000-0002-0296-8504

Halil İbrahim TIRAŞ

Konya Kulu Devlet Hastanesi Kadın Hastalıkları ve
Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6129-7950

Dilek UYSAL

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-9590-0524

Deniz ÇİFTÇİ YAVAŞ

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-8808-0751

Aylin ÖNDER DİRİCAN

Konya Şehir Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-5121-6317

Mehmet BAYRAK

Bursa Şehir Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-9910-8032

Hacı Öztürk ŞAHİN

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum ABD
ORCID iD: 0000-0002-7915-8235

Seda AKGÜN KAVURMACI

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-9792-1786

Alpay YILMAZ

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-9265-7752

Duru Saygın GÜLBAHAR

İstanbul Bakırköy Prof.Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı
Ve Sinir Hastalıkları Eğitim Ve Araş. Hastanesi
ORCID iD: 0000-0003-3463-2404

Esra ÇAMSARI

Osmaniye Devlet Hastanesi Anesteziyoloji ve
Reanimasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2819-9376